

TRO-303N Bibelen – troens kilde (mastervariant)

Nynorsk: Bibelen - truskjelda

Engelsk: The Bible – the Source of faith

Studiepoeng: 15

Undervisningsstart: Høst

Undervisningssemestre: 1

Vurdering: Høst

Emnekode: TRO – 303N

Godkjent:

VID vitenskapelige høgskole

Emneansvarlig: Tina Dykesteen Nilsen

Introduksjon

Emnet gir en grunnleggende innføring i Det gamle og Det nye testamentet, samt hjelp til å reflektere over hvordan bibeltekster kan anvendes i trosopplæring. Emnet presenterer og drøfter ulike tekster i Bibelen, flere av dem er relatert til høytider og perioder i kirkeåret. Emnet gir også kunnskap om utvalgte bibelteologiske tema og hvordan ulike livserfaringer avspeiles i Bibelen.

Emnet består av fire delemner: A. Bibelkunnskap og Bibelens tilblivelse (2 stp), B. Bibelens bruk og betydning (4 stp), C. Det gamle testamentet (4 stp) og D. Det nye testamentet (5 stp).

Læringsutbytte

Studiet av Det gamle testamentet (GT) og Det nye testamentet (NT) presenterer, gir kunnskap om, og drøfter bibelske skrifter, deres tilblivelse og innhold, og deres bruk og betydning i trosopplæringen.

Kunnskapsmål

Delemne A: *Bibelkunnskap og Bibelens tilblivelse*

Studenten skal etter fullført emne ha kunnskap om:

- “den store bibelfortellingen”, dvs. fortellingsstrukturen som går fra 1. Mosebok 1 til Johannes’ åpenbaring 22 – fra skapelse til nyskapelse, herunder kjennskap til sentrale personer, begivenheter og deres plassering i rammen av denne fortellingsstrukturen.
- Bibelens tilblivelse og bibeloversettelser

Delemne B: *Bibelens bruk og betydning*

Studenten skal etter fullført emne ha kunnskap om:

- spørsmål knyttet til å forstå Bibelen som Guds ord
- ulike måter å lese bibeltekstene på, med vekt på historisk, litterær og aktuell lesning,
- hvordan Bibelen kan brukes i trosopplæring

Delemne C: *Det gamle testamentet*

Studenten skal etter fullført emne ha kunnskap om:

- 1. og 2. Mosebok
- profetismen i GT
- Jesajaboka og Salmenes bok
- utvalgte emner fra gammeltestamentlig teologi: gudsbilde, skapelse, antropologi og messianisme

Delemne D: *Det nye testamentet*

Studenten skal etter fullført emne ha kunnskap om:

- NT's hovedsjangre
- evangeliens tilblivelse og det synoptiske problem
- nytestamentlig tidshistorie
- evangeliens framstilling av Jesu liv og virke, og spørsmålet om den historiske Jesus
- utvalgte emner fra nytestamentlig teologi: læren om Kristus, kirken og frelsen, inklusiv den bibelske bakgrunnen for dåp og nattverd

Ferdighetsmål

Studenten skal etter fullført emne kunne:

- plassere ulike tekster, hendelser og personer inn i "den store bibelfortellingen"
- finne og vurdere ulike sjangrer i Bibelen
- tolke utvalgte bibeltekster basert på ulike lesemåter
- finne, velge ut og tolke ulike bibeltekster som kan brukes ved kirkens høytidsdager og i kirkeåret forøvrig
- bruke Bibelen i trosopplæring av barn og unge i alderen 0-18 år
- velge ut og bruke ulike pedagogiske synspunkt og didaktiske arbeidsmåter i kirkens trosopplæring
- finne tekster og motiver i Bibelen som kan brukes i arbeid med livstolking og livsmestring

Forkunnskapskrav

Generell studiekompetanse

Studiepoengsreduksjon

Arbeidskrav

Deltakerne må oppfylle følgende arbeidskrav for å kunne ta eksamen:

- levere selvpresentasjon og motivasjon for kurset i kursets faglige forum ved begynnelsen av studiet
- levere og få godkjent et essay på 1500 ord (+/- 10 %) over oppgitt emne innen oppgitt frist.
- bestå to av tre flervalgsprøver på It's learning
- bidra med minst tre innlegg i emnets faglige forum på It's learning

Vurdering

Vurderingsform	Varighet
Hjemmeeksamen	3 dager

Karakterskalaen har seks trinn; fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Karakterene blir gitt på individuell basis.

Åpent for studenter med studierett

Studenter som ønsker å ta dette emnet, må søke innen de gjeldende frister.

Studentevaluering

Evalueringer utgjør en sentral del av kvalitetssystemet ved VID og MF. Systemet omfatter ulike former for studentevaluering.

Arbeidsformer

16 nettleksjoner legges ut i løpet av semesteret, til disse hører det ulike former for materiell og lenker. Leksjonene vil være de samme som til bacheloremnet TRO 103N, men arbeidskrav og deler av pensumlitteraturen er noe endret. Kurset forutsetter en betydelig grad av selvstudium, kombinert med studentaktivitet gjennom emnets faglige forum på itslearning.

Pensumtekster

Tekster til tolking fra Det gamle testamentet:

1. Mosebok 1,1-2,3 (skapelsen); 2,4-3,24 (skapelse og syndefall); 12,1-9 (utvelgelsen av Abram); 22,1-19 (ofringen av Isak); 2. Mosebok 2,1-10 (Moses reddes); 2,23- 3,(15)22 (Gud kaller Moses); 20,1-17 (budene).

Jesaja 6,1-13 (Jesajas kall); 7,1-17 (Immanuelprofetien); 9,2-7 (et barn er oss født); 40,1-11 ("trøst mitt folk"); 52,13-53,12 (Herrens lidende tjener).

Salme 8; 22; 23; 51; 71; 110; 139.

Tekster til tolking fra Det nye testamentet:

Matteus 1,18–2,23 (barndomsfortellingene); 6,1–18 (Herrens bønn); 7,12 (den gyldne regel); 9,1–8 (helbredelse); 16,13–23 (Peters bekjennelse); 22,37-40 (det største bud); 25,31–46 (dommen; sauene og geitene); 26,1- 28,20 (Jesu lidelse, død og oppstandelse)

Lukas 1,26-56 (bebudelsen og Maria hos Elisabeth); 2,1–20 (juleevangeliet); 2,41-52 (Jesus som tolvåring i templet); 6,20-49 (sletteprekenen); 10,25–42 (lignelsen om samaritanen); 15,1–32 (lignelser); 18,9–14 (fariseeren og tolleren); 18,18-30 (den rike unge mannen).

Johannes 1,1–18 (prologen); 2,1–12 (bryllupet i Kana); 3,1-18 (Nikodemus); 6,1-35 (Jesus som livets brød); 14,16-18 (talsmannen); 20,24-29 (tvileren Thomas).

Romerbrevet 1,1–17 (temaangivelsen); 3,21–31 (rettferdiggjort ved tro); 5,1-11 (fred med Gud); 6,1-14 (begravet med Kristus - dåpen); 8,1–17 (friheten fra loven); 12,1–8 (formaning om hellig liv).

Apostlenes gjerninger 1-2 (himmelfart og pinse).
Johannes' åpenbaring 1,1-3; 21,1-5 (ny himmel og ny jord).

Pensumlitteratur

Delemne A: Bibelkunnskap og Bibelens tilblivelse; C: Det gamle testamentet, og D: Det nye testamentet (2 + 4 + 5 studiepoeng)

Bakgrunnsmateriale

Bøker:

- Hvalvik, Reidar og Terje Stordalen. *Den store fortellingen: om Bibelens tilblivelse, innhold, bruk og betydning*. Oslo: Det norske bibelselskap, 1999, s. 19-64, 69-97, 107-118, 138-151, 176-200, 211-245, 248-262, 264-299, 368-382, 385-470. (208 s.)
- Sandnes, Karl Olav og Oskar Skarsaune. *Mannen som ble Messias*. Oslo: Det teologiske Menighetsfakultet, 2011, s. 8-64. (57 s.)
- Hvalvik, Reidar. *Fra Jerusalem til Jordens Ender. Hovedtrekk i Apostlenes Gjerninger*. Credo Forlag, Oslo, 1992. s. 13-65. (62 s.)

Kompendium

- Seland, Torrey. "Undervisning og katekese i urkirken. Urkirkens sosiale kontekst og kateketiske særpreg." I *'Lær meg din veg': Kristentrosopplæring i går og i dag. En historisk oversikt*, red. Torrey Seland, 9-34. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag, 2009. (34 s.)
- Kjørven, Ole Kolbjørn og Inger Marie Lindboe. *Det nye testamente – en innføring i utvalgte tekster*. Bergen: Fagbokforlaget, 2005, s. 19-44. (25 s.)

Tekstgjennomganger/Tekstforståelse

Bøker:

- Magnar Kartveit (red). *Det Gamle testamentet: Analyse av tekstar i utval.* 3. utg. Oslo: Samlaget, 2003, s. 25-69, 73-104, 116-122, 125-153, 159-182, 200-227, 231-272, 280-86, 291-298, 311-380. (291 s.)
- Wilkins, Michael J. Matthew. *The NIV Application Commentary. From biblical text ... to Contemporary Life*. Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 2004 (til de enkelte Matteus tekstene, ca. 96 s.).
- Green, Joel B. *The Gospel of Luke, The New International Commentary on the New Testament*. Grand Rapids, Mi.: Eerdmans Publishing, 1997 (til de enkelte Lukas tekstene, ca. 107 s.).
- Nilsen, Helge Kjær. *Kommentar til Johannesevangeliet* [Dansk kommentar til Det nye Testamente : \(DKNT\) / under redaktion af Sigfred Pedersen](#) - (bind-/heftenr. 4), (til de enkelte Johannes tekstene, ca. 96).
- Matera, Frank J. *Romans. Paideia: commentaries on the New Testament*. Grand Rapids, Mi.: Baker Academic, 2010, s. 24-42 (til de enkelte Romerbrevstekstene, ca. 92 s.)

Kompendium:

- Albrektson, Bertil og Helmer Ringgren. "Bibelteologiska grundbegrepp". I *En bok om Gamla testamentet*. 5. omarb. oppl. Malmö: Gleerup, 1992, s. 85-103. (19 s.)

-Boring, M. Eugene, *Revelation. A Bible Commentary for teaching and preaching*. Louisville: John Knox Press, 1989, s. 63-74; 213-224. (25 s.)

Delemne B: Bibelens bruk og betydning (4 stp)

Bøker:

- Hauge, Eirin Hoel og Kristin Moen Saxegaard, *Fortell dine barn: Bibelkunnskap for trosopplærere*, Oslo: Bibelselskapet/Verbum, 2012, 72-193. (122 s.)

Kompendium:

- Lied, Sidsel. *Jeg fant, jeg fant... en bibeltekst. Eleven som forsker og kunstner*. Oslo: IKO forlaget AS, 1996, s. 69-92 (om bibelfortellinger og julen); s. 93-115 (om Salmene); s. 118-124 (om apokalyptisk litteratur). (56 s.)

- Saxegaard, Kristin Moen. "Bibelhermeneutikk for barn". *Halvårstidsskrift for praktisk teologi*, 27(1) (2010), 69-74. (6 s.)

Totalt ca . 1296 s.